

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/19

KARAR NO : 1987/22

ÖZET: Asker olmayan kişinin, askeri suç kapsamına girmeyen, askeri mahalede işlenmeyen, suçuna ait davanın a yargı yerinde görülmesi gerektiği hi
TCK. 480, 273, 482. mdd.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Tülin Sandıkçı ve Sevil Aksu

O L A Y : 16.7.1986 günü Devrek ilçesindeki askeri lojmanlarda oturan sanıkların aynı lojmanda oturan müşteki Gülçin İlköz'ün kocası ve eski Devrek er eğitim jandarma alay komutanı Ercan İlköz'ü kastederek hırsızlar, Diyarbakır'a sürgünsünüz diyerek ve ayrıca müştekiye de manyak, görgüsüz, ahlaksız gibi sözlerle hakaret ettikleri ileri sürülerek TCK.nun 480/1., 273., 482/3. maddelerle tecziyeleri istemiyle Devrek C. Savcılığının 17.7.1986 gün, 1986/618-118 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Devrek Asliye Ceza Mahkemesi; 17.7.1986 gününde, 1986/154-198 sayı ile; sanıklara atılı eylemin askeri şahısların ikametgahına tahsis edilen Devrek 125. Jandarma Er Eğitim Alayı Komutanlığı subay lojmanlarında vukuu bulunduğu ve ayrıca sanıkların suçlu müştekinin kacası jandarma yarbayına karşı işlediği ve bu itibarla 353 sayılı Kanunun 9., 11., 12. ve 13. maddelerine göre davanın askeri mahkemede görülmesi gerektiğini belirterek, sanıkların askeri şahsa gıyapta maddeli hakarett suçundan dolayı dosyanın askeri mahkemeye gönderilmesine ve müştekiye hakaret suçundan da görevsizliğe ve 353 sayılı Kanunun 12. maddesi hükmü gereğince işlem yapılmak üzere dosya döndüğünde dosyanın Devrek Sulh Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine, karar vermiştir.

Kocaeli Gölcük Donanma Komutanlığı Askeri Mahkemesi; 10.12.1986 gününde, 1986/545-543 sayı ile; olayın geçtiği mahalın kışla içinde bulunmadığı ve bu askeri lojmanların İç Hizmet Kanununun 12., 51., 100. maddelerinde belirtilen mahallerden olmadığı ve bu nedenle 353 sayılı Kanunun 11/b. maddesinde gösterilen yerlerde suçun işlenmediği anlaşılmasına göre davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Kanunun 14. maddesinde belirtilen olumsuz bir görev uyuşmazlığı doğmuş, dosya Gölcük Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 13.2.1987 gün, 1987/115- sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

...../.....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Servet Tüzün'ün Başkanlığında, Y. İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Necati Karakış, Ergun Argon ve A. Vahap Özaslan'ın katılmaları ile yaptığı 23.2.1987 günlü toplantıda, geçici raportör İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Oktay Yüksel'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Olay yerinde açıklandığı üzere, sanıklar aleyhine iki ayrı eylem nedeniyle kamu davası açılmıştır. Birincisi, sanıkların müştekinin subay olan kocasına gıyapta hakaret suçu olup, olumsuz görev uyuşmazlığı bu suç nedeniyle doğmuştur. Ayrıca sanıkların müştekiye vicahta hakaret suçundan ötürü Devrek Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararına bu suça ait davanın Devrek Sulh Ceza Mahkemesi'nde görülmesi gerektiği yolunda olup, bu suç yönünden iki değişik yargı düzeni içinde yer alan yargı mercileri arasında olumsuz bir görev uyuşmazlığı mevcut değildir.

Sanıklar asker kişi olmadıklarından, oluşan olumsuz görev uyuşmazlığı nedeniyle görevli mahkemenin tayini için 353 sayılı Kanunun asker olmayan kişilerin askerî mahkemelerde yargılanma şartlarını belirten 11. maddesinin gözönünde tutulması gerekir. Zikredilen maddenin (b) fıkrasında, 1. askerî yasak bölgeler içinde veya nöbet yerlerinde, karakollarda, kışla ve karargahlarda, askerî kurumlarda, yerleşme ve konaklama amacı ile kullanılan bina ve mahaller içinde askerlere fiilen taarruzda bulunan, söven veya hakaret eden veyahut askerlik görevlerine ilişkin işleri yapmaya ve yapmamaya zorlamak için şiddet ve tehdite başvuranların TCK.nun bu fiillere ilişkin maddelerinde gösterilen suçları, işleyenlerin davalarına askerî mahkemede bakılacağı belirtilmiştir. Bu itibarla sanıklara atılı, suçun işlendiği lojmanların, bu madde kapsamına girip girmediğinin tesbiti lazımdır.

Dosyada mevcut Devrek 125. Jandarma Er Eğitim Kışla Komutanlığının 18.11.1986 gün, 7224-374-86/3061 sayılı yazısından, olayın meydana geldiği lojmanın, kışla içinde bulunmadığı ve kışlaya 2 Km. mesafede İsmetpaşa Mahallesi içinde olup, çevresi duvar ve demir korkuluk ile çevrildiği anlaşılmıştır.

Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda garnizonun, kışlanın konak ve ordu karargahlarının tarifleri yapılmış ve kanunun 100. maddesinde, ordu evleri, askerî gazinoları ve kışla gazinolarının askerî bina olup, askerî mahal vasf ve mahiyetinin haiz bulunduğu belirtilmiştir. Adı geçen kanunda askerî lojmanlar hakkında bir hüküm mevcut değildir. 353 sayılı Kanunun 11. maddesinin (b) fıkrasında yerleşme ve konaklama amacı ile kullanılan bina ve mahaller, deyimî mevcuttur. Askerî kışla ve karargahlar dışında bulunan loj-

manların bu madde kapsamına alınması da söz konusu olamaz. Bu itibarla her ikisi de asker olmayan sanıkların asker kişiye gıyapta hakaret suçlarına ilişkin davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Devrek Asliye Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının sanıkların bu hakaret suçuna ilişkin kısmının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiği ne, bu nedenle Devrek Asliye Ceza Mahkemesi'nin 17.7.1986 günlü, 1986/154-198 sayılı görevsizlik kararının Yarbay Ercan İlköz'e karşı işlenen hakaret suçuna ilişkin kısmının kaldırılmasına, 23.2.1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

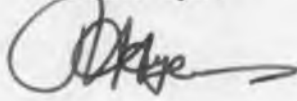
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y.İsmet Ayer

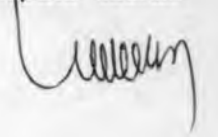
Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A.Mazhar Akman

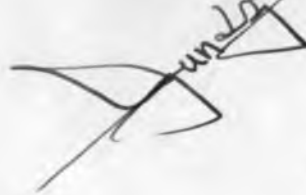
Üye

Necati Karakış

Üye

Ergun Argon

Üye

A.Vahap Özasan

im.
i/c